



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců Mgr. Jitky Zavřelové a Mgr. Ing. Petra Šuránka v právní věci žalobce: **O. Z.**, bytem x, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1 proti žalovanému **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí Hrdinů 1634, Praha 4, za účasti M K., bytem x, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2013, č. j. MV-77358-3/SO-2012, o povolení k přechodnému pobytu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2013, č. j. MV-77358-3/SO-2012, se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 16.342,- Kč, a to k rukám jeho právního zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 8. 10. 2013 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva

vnitru ze dne 28. 11. 2011, č. j. OAM-2221-12/PP-2011, kterým byla zamítnuta jeho žádost o povolení k přechodnému pobytu.

Žalobce předně namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, spočívající v tom, že jeho žádost byla zamítnuta, jelikož nepředložil doklad prokazující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie a argumentoval, že konkrétní listinný důkaz není v jeho případě možné předložit, jelikož jeho vztah s občanem Evropské unie – otčímem, není ze své povahy podložen žádným formálním dokumentem a dále uvedl, že předložil dostatek důkazů, že jeho vztah s otčímem je obdobný vztahu rodinnému.

Žalobce dále označil závěr žalované, že nemůže mít s občanem Evropské unie vztah obdobný rodinnému, pokud překročil 21 let věku, za absurdní a nepřipustně formalistický. Rovněž poukázal na to, že rozhodnutí žalované je postaveno na zcela jiném odůvodnění, než rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a žalobci tak byla upřena možnost reagovat na nový právní názor ve správním řízení. Konečně zpochybnil i závěr žalované, že napadeným rozhodnutím nedojde k nepřiměřenému zásahu do jeho rodinného života a poukázal zejména na pobyt své matky na území České republiky.

Z výše uvedených důvodů navrhl žalobce zrušení napadeného rozhodnutí.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

Zástupce žalobce u jednání soudu trval na zrušení rozhodnutí žalovaného a dodal, že v případě žalobce se nejedná o žádost formální, neboť je synem manželky pana Kuklíka a v jejich případě se jedná o vztah nevlastního otce se synem, který žádným dokladem doložit nelze. Z výsledků účastníků řízení však vyplývá, že všichni žijí ve společné domácnosti. Žalobce doložil všechny doklady, které bylo možné po něm požadovat, a proto není správný závěr správního orgánu, že existenci společné domácnosti nedoložil. Je přesvědčen, že žalobce nemůže být diskriminován jen proto, že vztah obdobný vztahu rodinnému nelze prokázat listinnými důkazy. Na nákladech řízení žádal náhradu za 3 úkony právní služby, 3x režijní paušál, vše zvýšeno o DPH 21%, již je plátcem a náhradu soudních poplatků.

M. K., jako osoba zúčastněná na řízení, navrhl u jednání zrušení rozhodnutí žalovaného a uvedl, že žalobce je v České republice 9 let a on by chtěl, aby mu byl povolen pobyt a mohl s nimi dále žít ve společné domácnosti. Žalobce se nemá kam vrátit, jeho otec, který žije na Ukrajině a se kterým se žalobce nestýká, prodal byt a někam se odstěhoval. Na M. žil v době, kdy dům v H. nebyl dokončen, bydlel u švagra a bydlel tam také proto, že na M. pracoval na farmě.

Krajský soud v Praze zjistil ze správního spisu následující skutečnosti:

Dne 16. 8. 2010 podal žalobce žádost o povolení k přechodnému pobytu podle ustanovení § 87b, ve spojení s ustanovením § 15a odst. 4 písm. b),¹ zákona č. 326/2009 Sb., o

¹ v období do 1. 1. 2011 bylo shodné ustanovení obsaženo v § 15a odst. 4 písm. b) ZPC

pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“). Zároveň předložil čestné prohlášení svého otčima M. K. o sdílení domácnosti se žalobcem a jeho matkou, manželkou pana K.. Jako účel pobytu žalobce uvedl sloučení s občanem ČR – společná domácnost.

Dne 28. 11. 2011 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítl a podle ustanovení § 87e odst. 1 ve spojení s ustanovením § 87d odst. 1 písm. a) s odkazem na ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) ZPC povolení k přechodnému pobytu na území ČR nevydal. V odůvodnění uvedl, že se zabýval otázkou, zda se vztah žadatele s manželem paní K. dá považovat za trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a zda spolu žijí ve společné domácnosti.

V případě žadatele správní orgán 1. stupně konstatoval, že žadatel neprokázal, že se v jeho případě jedná o trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a že žijí ve společné domácnosti, neboť od vstupu na území České republiky nepobýval s paní K. a jejím manželem panem K. na společné adrese, od 6. 3. 2006 do 2. 5. 2006 pobýval na adrese x, od 3. 5. 2006 do 30. 6. 2009 na adrese x. Manželé K. mají trvalé bydliště od 24. 3. 2003 na adrese x. K žádosti žadatel doložil potvrzení o zajištění ubytování na adrese x vystavené majiteli nemovitosti manžely K. dne 17. 8. 2010 s platností na dobu neurčitou a doložil potvrzení obce x o tom, že se na uvedené adrese pobytu zdržuje. Z doložených dokladů však jednoznačně nevyplývá, že žadatel trvale žije ve společné domácnosti s panem M. K. a společně uhrazují náklady na své potřeby. Šetřením bylo zjištěno, že se žadatel na uvedené adrese trvale nezdržuje, zdržuje se zde převážně o víkend. Nebyl předložen žádný listinný doklad o tom, že paní K. je matkou žadatele. Správní orgán konstatoval, že žadatel není nezaopatřenou osobou, je osobou výdělečně činnou od svého vstupu na území České republiky. Žádost o povolení k přechodnému pobytu za účelem sdílení společné domácnosti s občanem Evropské unie podal až po několikaletém pobytu na území, po té, co mu byla zamítnuta žádost o změnu účelu dlouhodobého pobytu. Správní orgán uvedl, že doložené doklady hodnověrně neprokazují postavení žadatele jako rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) ZPC.

Správní orgán dále uvedl, že se zabýval otázkou přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života žadatele a konstatoval, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti nebude nepřiměřeně zasaženo do rodinného a soukromého života žadatele, neboť dostatečně neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle ustanovení § 15a ZPC. Vyhodnotil, že žadatel nemá skutečnou rodinnou vazbu na občana Evropské unie, jejíž zpretrhání by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný dne 18. 9. 2013 napadeným rozhodnutím zamítl. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že podle ustanovení § 87b odst. 2 ZPC je rodinný příslušník povinen k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu předložit mimo jiné doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Žalovaný shodně se správním orgánem 1. stupně konstatoval, že doklad osvědčující skutečnost, že účastník řízení je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, na základě něhož by žadateli mohlo být vydáno povolení k přechodnému pobytu, předložen nebyl.

Pokud jde o interpretaci ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) ZPC, odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 6/2010, podle kterého „*vztah obdobný vztahu rodinnému musí být definován tak úzce, jak je definován vztah rodinný*“ a uvedl, že účastník řízení je starší 21 let a podle své výpovědi pracuje. Tato kategorie vztahu není rodinným vztahem zakládajícím postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES (dále jen „Směrnice“) a zákona č. 326/1999 Sb. Tento status tedy nemůže být s ohledem na uvedenou argumentaci přiznán ani v případě vztahu obdobného vztahu rodinnému. Žalovaný uvedl, že vzhledem k tomu, že v případě pana Zhemelko nebyla a priori naplněna podmínka existence vztahu, který by bylo možno považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému, bylo bezpředmětné zabývat se tím, zda cizinec sdílí společnou domácnost s občanem Evropské unie či nikoliv. Odvolací orgán uvedl, že je na účastníkovi řízení, aby doložil hodnověrným způsobem, že splňuje obě podmínky uvedené v ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) ZPC. V České republice pobývá matka účastníka řízení, ale s ohledem na věk účastníka řízení odvolací orgán neshledal důvodnou námitku, že by bylo neudělením povolení k přechodnému pobytu nepřiměřeně zasaženo do jeho soukromého a rodinného života.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán dle ustanovení § 75 odst. 2, věty první, zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud se nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Tato námitka není důvodná. Soud souhlasí se žalobcem, že jeho vztah s otčímem nelze podložit žádným jednoznačným listinným důkazem (jako jsou např. oddací či rodný list) a rovněž souhlasí, že žalobce předložil množství dokumentů, které potenciálně mohly jeho vztah s otčímem prokázat. Nicméně soud má za to, že žalovaná (stejně jako správní orgán prvního stupně) se dokumenty předloženými žalobcem zabývala a rovněž ve svém rozhodnutí dostatečně odůvodnila, proč podle jejího názoru žalobce nesplňuje podmínku ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) ZPC, podle kterého „*ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti*“ a její rozhodnutí tak je přezkoumatelné.

Žalobce dále namítl, že rozhodnutí žalovaného je absurdní a formalistické, jelikož uvádí, že nemůže mít s občanem Evropské unie vztah obdobný rodinnému, pokud překročil 21 let věku. Tato námitka není důvodná. Pojem „rodinný příslušník občana EU“ je právní pojem vymezený v ustanovení § 15a ZPC. Podle ustanovení § 15a odst. 1 písm. c) ZPC „*Rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie*“. Hranice 21 let je obsažena rovněž v čl. 2 bodu 2 písm. c) Směrnice. Vzhledem k tomu, že žalobce tuto hranici překračuje, soud souhlasí se žalovaným, že nemůže být pokládán za rodinného příslušníka občana Evropské unie bez ohledu na jeho vztah s otčímem, který žalovaný ostatně ani nerozporuje. Pokud žalobce pokládá uvedenou hranici za absurdní a formalistickou, pak jde o

argument pro národního či evropského zákonodárce pro případnou změnu Směrnice a ZPC, nikoliv pro soud a správní orgány, které mají povinnost se těmito předpisy řídit.

Žalobce rovněž namítl, že žalovaný své rozhodnutí odůvodnil zcela odlišně od správního orgánu prvního stupně a znemožnil mu tak na právní názor žalovaného ve správním řízení reagovat. Tato námitka je důvodná. Podle právního názoru Městského soudu v Praze sp. zn. 9 Ca 144/2009 převzatého Nejvyšším správním soudem v rozhodnutí sp. zn. 4 As 10/2012 *„pokud odvolací orgán nesouhlasí s určitými závěry správního orgánu I. stupně obsaženými v odůvodnění jeho rozhodnutí, avšak i přes tento nesouhlas se ztotožní s výrokem přezkoumávaného rozhodnutí a shledá, že tento výrok i přes zjištěná pochybení správního orgánu I. stupně v odvolacím řízení ob stojí, je na místě, aby odvolání (jako celek) zamítl, napadené rozhodnutí potvrdil a své korigující závěry uvedl toliko v odůvodnění odvolacího rozhodnutí. Pokud ovšem odvolací orgán shledá odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu I. stupně natolik nevyhovujícím, že je nelze akceptovat ani zčásti, je to důvod pro zrušení takového rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal [§ 90 odst. 1 písm. b) správního řádu z roku 2004]. Jestliže by odvolací orgán v takové situaci potvrdil výrok přezkoumávaného rozhodnutí a současně „odstranil“ veškeré závěry správního orgánu I. stupně obsažené v odůvodnění a kompletně je nahradil svými, nepřipustně by tím účastníku řízení odňal jednu instanci, neboť účastník by se o relevantních důvodech rozhodnutí ve věci samé dozvěděl až z rozhodnutí odvolacího orgánu.“* V projednávané věci správní orgán prvního stupně postavil své rozhodnutí na pochybnostech o tom, že žalobce a jeho otčím žijí ve společné domácnosti. Proti těmto závěrům žalobce směřoval i své odvolací námitky. Žalovaný se naopak v napadeném rozhodnutí otázkou existence společné domácnosti žalobce a jeho otčima vůbec nezabýval, dokonce ji označil za bezpředmětnou a své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce jako osoba starší 21 let nemůže být ve vztahu k svému otčímovi pokládán za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ZPC bez ohledu na to, zda společnou domácnost sdílejí či nikoliv. Soudu tak nezbyvá než konstatovat, že žalovaný neprovedl toliko dílčí korekce odůvodnění, ale korekce naprosto zásadní, jelikož rozhodl sice stejně jako správní orgán prvního stupně, ale ze zcela jiného důvodu, který v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vůbec nebyl obsažen. Žalobci tak byla „odňata“ jedna instance, jelikož s právním názorem, který vedl žalovaného k zamítnutí jeho odvolání, se setkal poprvé právě až v napadeném rozhodnutí.

Žalobce konečně namítl, že se žalovaný nedostatečně zabýval tím, zda napadené rozhodnutí nebude nepřiměřeným zásahem do žalobcova soukromého a rodinného života. Tato námitka je důvodná. Podle ustanovení § 174a ZPC *„Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.“* Žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze obecně uvedl, že na území České republiky sice žije matka žalobce, ale *„s ohledem na věk žalobce neshledává důvodnou námitku, že by neudělením povolení k přechodnému pobytu bylo nepřiměřeně zasazeno do soukromého a rodinného života žalobce“*. Takové odůvodnění je však dle názoru soudu naprosto nedostatečné

vzhledem k požadavkům uvedeným v ustanovení § 174a ZPC, protože zcela pomíjí kritéria v něm uvedená (např. délku pobytu).

Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí v soudním přezkumu neobstálo, postupoval soud podle ustanovení § 78 odst. 1 a § 78 odst. 4 s. ř. s., napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 12.228,- Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 6.200,- Kč za dva úkony právní služby po 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby – § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], ze dvou paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, vše zvýšeno o částku 1.428,- Kč, odpovídající 21 % DPH z předchozích částek a z částky 4.000,- Kč, představující zaplacený soudní poplatek za podání žaloby a za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 29. září 2015

Olga S t r á n s k á, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Vlasáková